

اساسنامه صندوق ضمانت سپرده ها

شماره 102595/ت47632 هـ

1391/5/22

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1390/12/10 بنا به پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و به استناد بند (د) ماده (95) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1389 - ، اساسنامه صندوق ضمانت سپرده ها را به شرح زیر تصویب نمود:

اساسنامه صندوق ضمانت سپرده ها

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده 1- اصطلاحات مندرج در این اساسنامه، در معانی مشروح زیر به کار می روند:

الف - اساسنامه: اساسنامه صندوق ضمانت سپرده ها.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - صندوق: صندوق ضمانت سپرده ها

ت - مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با

مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

ث - سپرده گذار: شخصی که مبادرت به تودیع سپرده نزد مؤسسه اعتباری می نماید.

ج - شعبه بانک خارجی: واحد عملیاتی از یک بانک خارجی که با مجوز و تحت نظارت بانک مرکزی در ایران فعالیت می نماید.

چ - حق عضویت: وجوهی که مؤسسه اعتباری براساس مصوبه هیئت وزیران و متناسب با گردش مالی خود به صندوق پرداخت می نماید.

ح - کمیته اضطرار: کمیته ای که با حضور رئیس کل بانک مرکزی، عضو هیئت عامل ناظر بر بخش نظارت بانک مرکزی، مدیرکل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی و مدیرعامل صندوق تشکیل می شود.

ماده 2- صندوق به صورت نهاد عمومی غیردولتی، برای مدت نامحدود و به منظور تضمین بازپرداخت وجوه متعلق به سپرده گذاران در صورت ورشکستگی مؤسسات اعتباری تأسیس می گردد.

ماده 3- مرکز اصلی صندوق شهر تهران است و در تهران و یا سایر نقاط کشور شعبه ای ندارد.

ماده 4- صندوق با تابعیت ایرانی تأسیس شده و دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال اداری و مالی بوده و براساس مفاد این اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوط فعالیت می نماید.

فصل دوم - وظایف و اختیارات صندوق

ماده 5 - وظایف و اختیارات صندوق عبارت است از:

الف - ضمانت سپرده های هر شخص اعم از ریالی و ارزی در هر مؤسسه اعتباری به استثنای سپرده های مذکور در ماده (6) این اساسنامه.

تبصره - سقف تضمین برای هریک از سپرده گذاران به پیشنهاد هیئت امنا به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ب - دریافت حق عضویت از مؤسسات اعتباری.

پ - پرداخت سپرده ها پس از اعلام کمیته اضطرار.

ت - سرمایه گذاری در اوراق مالی ضمانت شده توسط بانک مرکزی و یا دولت حداکثر تا سقف هفتاد درصد منابع صندوق و صرفاً در مواقعی که منابع صندوق آزاد بوده و تعهدی بر ذمه صندوق وجود نداشته باشد. خرید اوراق یادشده در آخرین روز فروش اوراق مذکور مجاز است.

تبصره - بانک مرکزی در صورت عدم تکافوی منابع صندوق برای ایفای تعهدات می تواند پس از تأیید هیئت عامل بانک مرکزی و تصویب هیئت وزیران بخشی از منابع مالی صندوق را به صورت تسهیلات تأمین نماید.

ماده 6 - سپرده های زیر، مشمول ضمانت صندوق نمی شوند:

الف - سپرده های تودیع شده نزد مؤسسات اعتباری توسط مؤسسات اعتباری دیگر

ب - سپرده های متعلق به دستگاههای دولتی

پ - سپرده های متعلق به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی

ت - سپرده های متعلق به شرکتهای بیمه ، صندوقهای بازنشستگی، صندوقهای سرمایه گذاری مشترک، شرکتهای تأمین سرمایه، شرکتهای سرمایه گذاری و شرکتهایی که مؤسسه اعتباری به طور مستقیم حداقل ده درصد (10%) از سهام آن شرکت را در تملک دارد.

ث - سپرده های متعلق به صاحبان بیش از یک درصد سهام مؤسسه اعتباری و افراد تحت تکفل آنها که در همان مؤسسه اعتباری تودیع شده باشد.

ج - سپرده های متعلق به مدیرعامل، قائم مقام مدیرعامل، اعضای هیئت مدیره، هیئت عامل یا نمایندگان آنها و بازررس یا بازرسان قانونی مؤسسه اعتباری و افراد تحت تکفل آنها که در همان مؤسسه اعتباری تودیع شده باشد.

چ - سپرده های متعلق به حسابرس مستقل مؤسسه اعتباری اعم از حقیقی و حقوقی و صاحبان امضای گزارش حسابرسی و افراد تحت تکفل آنها که در همان مؤسسه اعتباری تودیع شده باشد.

ح - سپرده های متعلق به اعضای ارکان صندوق و افراد تحت تکفل آنها.

خ - سپرده هایی که ناشی از ارتکاب جرم پولشویی یا تأمین مالی تروریسم بوده و درخصوص آنها حکم قطعی از مراجع صالح قضایی صادر شده باشد.

د - سپرده های مسدود شده به موجب حکم قضایی.

ذ - سپرده هایی که به عنوان وثیقه نزد مؤسسه اعتباری نگهداری می شوند.

تبصره - تشخیص و احراز هر یک از موارد مذکور بر عهده صندوق می باشد.

فصل سوم - ارکان صندوق

ماده 7- ارکان صندوق عبارتند از:

الف - هیئت امنا

ب - هیئت مدیره

پ - مدیرعامل

ت - بازرس قانونی

ماده 8 - اعضای هیئت امنای صندوق از هفت نفر به شرح زیر تشکیل می شود:

الف - رئیس کل بانک مرکزی به عنوان رئیس هیئت امنا

ب - وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی

پ - معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور یا معاون وی

ت - دادستان کل کشور یا معاون وی

ث - عضو هیئت عامل ناظر بر بخش نظارت بانک مرکزی

ج - یک نفر از مدیران عامل بانکهای دولتی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی

چ - یک نفر از مدیران عامل بانکهای غیردولتی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی

تبصره - دوره تصدی هریک از نمایندگان مذکور در بندهای (ج) و (چ) دو سال بوده و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

ماده 9- جلسات هیئت امنای صندوق با دعوت رئیس هیئت امنا و با حضور حداقل پنج عضو رسمیت یافته و تصمیمات آن حداقل با چهار

رأی معتبر است. هیئت امانا در هر سال حداقل یک بار تشکیل جلسه می دهد.

ماده 10- وظایف و اختیارات هیئت امانا به عنوان بالاترین رکن صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط به شرح زیر است:

الف - تعیین خط مشی ها، سیاستها و برنامه های صندوق و اعمال نظارت بر فعالیتهای آن

ب - بررسی گزارش عملکرد سالیانه هیئت مدیره و بازررس قانونی و اخذ تصمیمات مقتضی

پ - بررسی و تصویب بودجه سالانه صندوق که از سوی هیئت مدیره پیشنهاد می شود و نیز صورت های مالی با توجه به گزارش بازررس قانونی

ت - بررسی و تصویب ساختار و تشکیلات صندوق و تغییرات آتی آن

ث - تعیین و عزل اعضای هیئت مدیره به پیشنهاد رییس هیئت امانا

ج - تعیین حق الزحمه و پاداش اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل و بازررس قانونی به پیشنهاد رییس هیئت امانا

چ - بررسی و اتخاذ تصمیم درباره ارجاع دعاوی به داوری و صلح دعاوی به پیشنهاد هیئت مدیره

ح - تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج کلیه آگهی های صندوق

خ - اخذ تصمیم نسبت به هر موضوع دیگری که از طرف رئیس هیئت امنا و یا هیئت مدیره صندوق مطرح می گردد و رسیدگی به آن طبق قانون یا اساسنامه در صلاحیت هیئت امنا می باشد.

ماده 11- هیئت مدیره به منظور اداره امور صندوق در چارچوب مفاد اساسنامه و مصوبات هیئت امنا از یک نفر رئیس، چهار نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی البدل تشکیل می گردد. اعضای هیئت مدیره با پیشنهاد رئیس هیئت امنا و تصویب هیئت امنا و با حکم رئیس هیئت امنا به مدت سه سال منصوب می شوند. هیئت مدیره در اولین جلسه از بین اعضای خود یک نفر را به عنوان رئیس هیئت مدیره انتخاب می نماید.

تبصره 1- اعضای هیئت مدیره باید از میان افراد صاحب نظر و با تجربه در امور پولی، بانکی، اقتصادی، حقوقی، مالی و برنامه ریزی با حداقل ده سال سابقه کار مرتبط و

**حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط
انتخاب گردند.**

تبصره 2- هیئت امنا حداکثر یک ماه قبل از پایان دوره مسئولیت اعضای هیئت مدیره نسبت به انتخاب اعضای جدید اقدام می نماید. تا زمان انتخاب اعضای جدید، اعضای قبلی به خدمت خود ادامه خواهند داد.

تبصره 3- در صورت استعفا یا فوت یا عزل هر یک از اعضای هیئت مدیره یا وجود موانع قانونی دیگر، هیئت امنا بلافاصله با درخواست هر یک از اعضای هیئت مدیره، بازرس قانونی یا رئیس هیئت امنا، جهت تکمیل اعضای هیئت مدیره، تشکیل جلسه می دهد. در این صورت انتخاب عضو یا اعضای جدید برای بقیه مدت دوره هیئت مدیره است و مسئولیت سایر اعضای هیئت مدیره تا انتخاب اعضای جدید همچنان به قوت خود باقی خواهد بود.

ماده 12- هیئت مدیره حداقل هفته ای یک بار بنا به دعوت رئیس هیئت مدیره و یا مدیرعامل در محل صندوق تشکیل جلسه می دهد. برای هر یک از جلسات هیئت مدیره باید صورت جلسه ای شامل خلاصه مذاکرات و تصمیمات اتخاذ شده در جلسه با قید تاریخ،

**تنظیم و به امضای تمامی اعضای حاضر
برسد.**

**تبصره 1- جلسات هیئت مدیره با حضور
اکثریت اعضا رسمیت می یابد. تصمیمات
هیئت مدیره با آرای اکثریت هیئت مدیره
معتبر است.**

**تبصره 2- هر یک از اعضای هیئت مدیره که با
تمام یا قسمتی از تصمیمات مندرج در
صورجلسه مخالف باشد باید نظر خود را در
صورجلسه قید نماید.**

**ماده 13- وظایف و اختیارات هیئت مدیره به
شرح زیر می باشد:**

الف - اجرای اساسنامه و مصوبات هیئت امنا

**ب - بررسی و تأیید بودجه و نیز صورتهای
مالی، عملیات و عملکرد سالانه صندوق جهت
ارایه به بازرس قانونی و هیئت امنا**

**پ - بررسی و رسیدگی به گزارشهای بازرس
قانونی، بخش کنترل داخلی و همچنین
گزارشهای عملکرد سه ماهه صندوق که هر
سه ماه یک بار، توسط مدیرعامل ارایه می
گردد. چنانچه مدیرعامل گزارشهای موضوع
این بند را به موقع ارایه نکند، هیئت مدیره**

موظف است نسبت به اخذ این گزارش اقدام عاجل و مؤثر نماید.

ت - اتخاذ تصمیم درخصوص عقد هر نوع قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و یا غیردولتی و تغییر، تبدیل، فسخ و اقاله آنها و همچنین خرید و فروش و معاوضه اموال منقول و غیرمنقول به حساب صندوق و سایر تصمیمات در رابطه با موضوع در چارچوب مصوبات هیئت امنای و با رعایت مقررات مربوط.

ث - اتخاذ تصمیم درخصوص افتتاح حساب نزد مؤسسات اعتباری و استفاده از آن به نام صندوق

ج - برقراری نظام حسابرسی داخلی و استقرار نظام کنترل های داخلی مناسب

چ - ارائه پیشنهاد ارجاع دعاوی و موارد اختلاف به داور و صلح دعاوی به هیئت امنای

ح - اتخاذ تصمیم در مورد مطالبات مشکوک الوصول و یا لاوصول صندوق

خ - پیشنهاد سقف حق عضویت پرداختی مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی از طریق هیئت امنای

د - بررسی و اخذ تصمیم در مورد سرمایه گذاری منابع صندوق در چارچوب مفاد اساسنامه و مصوبات هیئت امانا

ذ - سازماندهی پرداخت وجوه ضمانت شده سپرده ها مطابق با مقررات موجود، مفاد این اساسنامه و مصوبات هیئت امانا

ر - بررسی و تصویب پیشنهادات مدیرعامل درخصوص برقراری ارتباط، تبادل اطلاعات و تجربیات و یا عنداللزوم انعقاد تفاهم نامه با سازمانهای بین المللی مربوط از جمله مؤسسات بیمه سپرده در سایر کشورها و انجمن بین المللی مؤسسات بیمه سپرده ها در چارچوب مقررات قوانین و مقررات موجود

ز - نظارت مستمر بر وصول مطالبات صندوق و پرداخت دیون آن

ژ - اتخاذ تصمیم راجع به کلیه اموری که توسط مدیرعامل در محدوده اختیارات خود و یا توسط هیئت امانا در دستور کار هیئت مدیره قرار می گیرد.

تبصره - هیئت مدیره می تواند با حفظ مسئولیت برخی از وظایف خود را به مدیرعامل تفویض نماید.

ماده 14- مدیرعامل به عنوان بالاترین مقام اجرایی و اداری صندوق است که به پیشنهاد هیئت مدیره و با تصویب هیئت امناء و تأیید و حکم رئیس هیئت امناء، برای سه سال تعیین می گردد و عزل وی با پیشنهاد هیئت مدیره و یا رئیس کل بانک مرکزی و تصویب هیئت امناء صورت می گیرد.

تبصره - مدیرعامل صندوق نمی تواند از بین اعضای هیئت مدیره انتخاب شود.

ماده 15- وظایف و اختیارات مدیرعامل به شرح زیر می باشد:

الف - اجرای تصمیمات هیئت امناء و هیئت مدیره

ب - اداره امور جاری در چارچوب قوانین و مقررات مربوط

پ - عزل و نصب کارکنان و مدیران صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط

ت - تدوین آیین نامه های اداری، استخدامی، مالی، معاملاتی جهت ارایه به مراجع ذی صلاح برای تصویب

ث - تهیه و تدوین ساختار صندوق جهت ارائه به هیئت مدیره و استقرار و عملیاتی نمودن ساختار و تشکیلات مصوب

ج - نمایندگی صندوق در مقابل اشخاص حقیقی یا حقوقی دادگاهها و سایر مراجع قضایی با حق توکیل غیر

چ - اقدام به سازش، ارجاع به داوری و تعیین داور و کارشناس با رعایت اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر مقررات مربوط

ح - تهیه و تنظیم برنامه و بودجه سالانه، گزارشات و صورت های مالی، گزارش عملکرد دوره ای صندوق برای ارائه به هیئت مدیره

خ - اقدام در مورد وصول مطالبات و بستانکاری های صندوق و پرداخت بدهی های صندوق

د - ارائه گزارش تشخیص مطالبات مشکوک الوصول به هیئت امنا پس از تصویب در هیئت مدیره

ذ - پیشنهاد برقراری ارتباط، تبادل اطلاعات و تجربیات و عنداللزوم انعقاد تفاهم نامه با

سازمان های بین المللی مربوط از جمله
مؤسسات بیمه سپرده در سایر کشورها و
انجمن بین المللی بیمه سپرده ها در چارچوب
قوانین و مقررات و مصوبات هیئت مدیره

ر - انجام وظایف و اختیاراتی که هیئت مدیره
به مدیرعامل تفویض می نماید.

تبصره 1- مدیرعامل می تواند برخی از
اختیارات خود را به مدیران یا کارکنان صندوق
به تشخیص و مسئولیت خود واگذار کند.

تبصره 2- مدیرعامل مسئول حسن اجرای
تمامی امور صندوق و حافظ حقوق، منافع و
اموال صندوق می باشد.

تبصره 3- کلیه چک ها، سفته ها، بروات و
سایر اسناد و اوراق مالی، تجاری، اعتباری و
تعهدآور با امضای مدیرعامل، یکی از اعضای
هیئت مدیره و ذی حساب صندوق یا مقام
مجاز از طرف او با مهر صندوق معتبر خواهد
بود. تمامی قراردادهای و مکاتبات عادی و
جاری صندوق با امضای مدیرعامل معتبر
خواهد بود.

ماده 16- وظایف بازرس قانونی بر عهده
سازمان حسابرسی می باشد که باید
گزارشات خود را به هیئت امنا ارائه نماید.

ماده 17- وظایف بازررس قانونی عبارت است از:

الف - نظارت مستمر بر حسن اجرای مفاد اساسنامه صندوق

ب - تطبیق عملیات و هزینه های صندوق با مقررات مربوط

پ - بررسی و اظهارنظر در مورد صورت های مالی، دفاتر و عملیات صندوق و ارایه نظرات خود به هیئت امنا

ت - بررسی و اظهارنظر درخصوص اموری که از سوی هیئت امنا ارجاع می شود.

ث - اظهارنظر در مورد صحت و سقم گزارش های هیئت مدیره به هیئت امنا

ماده 18- بازررس قانونی در ایفای وظایف خود و بدون مداخله در امور جاری صندوق، کلیه اسناد و دارایی ها و حساب های صندوق را مورد رسیدگی قرار داده و با درخواست کتبی از مدیرعامل می تواند به اطلاعات، مدارک و مستندات صندوق که لازم می داند دسترسی داشته باشد. مدیرعامل صندوق نیز موظف است که در اسرع وقت نسبت به ارایه پاسخ

به درخواست کتبی بازرس قانونی اقدام نماید.

تبصره - بازرس قانونی چنانچه در حین بازرسی، اشکالاتی را ملاحظه نماید یا گزارشاتی مبنی بر بروز تخلفات از قوانین و مقررات مربوط و یا مشکلاتی در صندوق دریافت دارد، مکلف است مراتب را به طور کتبی به اطلاع مدیرعامل برساند. چنانچه برای رفع مشکلات مذکور، اقدامی صورت نگیرد، باید موضوع را به هیئت امنا گزارش نماید.

فصل چهارم - مقررات مالی

ماده 19- سال مالی صندوق از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفند ماه همان سال خاتمه می یابد، به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال خواهد بود.

ماده 20- صورت های مالی و حساب های صندوق طبق استانداردهای حسابداری تنظیم و نگهداری می شوند.

ماده 21- سی درصد از مانده منابع صندوق که تحت هیچ عنوان قابل سرمایه گذاری نمی باشند به همراه سایر منابع صندوق که

مصرف سرمایه گذاری نشده اند، در حسابی نزد بانک مرکزی نگهداری می شود.

ماده 22- هیئت مدیره موظف است بودجه پیشنهادی صندوق را برای سال بعد تنظیم و حداکثر تا پایان آذر هر سال به هیئت امنا ارایه نماید. هیئت امنا نیز موظف است تا پایان بهمن همان سال، بودجه سال بعد را تصویب و به هیئت مدیره ابلاغ کند.

ماده 23- هیئت مدیره موظف است گزارش مالی سالانه صندوق مشتمل بر صورت های مالی به همراه گزارش فعالیت، وضعیت عمومی و عملکرد سالانه صندوق را تا حداکثر دو ماه پس از پایان سال مالی به بازرس قانونی و هیئت امنا ارسال کند.

تبصره 1- بازرس قانونی مکلف است نسخه ای از نظرات خود را در مورد صورت های مالی سالانه و گزارش های مالی و صورت دارایی ها و بدهی ها، یک ماه پیش از تاریخ برگزاری جلسه هیئت امنا، به هیئت امنا تسلیم نماید.

تبصره 2- تصویب صورت های مالی صندوق توسط هیئت امنا به منزله مفاصا حساب مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره برای عملکرد سال مالی مورد نظر می باشد.

ماده 24- مازاد درآمد بر هزینه های صندوق در هر سال مالی پس از طی مراحل قانونی به حساب منابع صندوق منظور می گردد.

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده 25- صندوق، وجوه سپرده های مشمول ضمانت را از طریق یکی از مؤسسات اعتباری و ظرف بیست روز پس از اعلام کمیته اضطرار و بر اساس دستورالعمل مصوب هیئت امانا پرداخت می نماید.

ماده 26- صندوق به میزان پرداخت سپرده های ضمانت شده، جزء بستانکاران مؤسسه اعتباری ذی ربط قرار می گیرد. به این منظور صندوق پیش از اقدام به پرداخت سپرده های مشمول ضمانت سپرده گذاران مؤسسه اعتباری، ساز و کاری را اتخاذ می نماید تا با موافقت مکتوب مؤسسه اعتباری و هر یک از سپرده گذاران، تمامی حقوق مربوط به مطالبات سپرده گذاران از مؤسسه اعتباری ذی ربط، تا سقف های پرداخت شده به آنها، به صندوق انتقال یابد.

ماده 27- صندوق پس از شروع به پرداخت سپرده های سپرده گذاران مؤسسه اعتباری، تحت عنوان یکی از بستانکاران مؤسسه اعتباری ذی ربط، نسبت به درخواست اعلام

ورشکستگی آن مؤسسه اعتباری به دلیل عدم توانایی در پرداخت دیون خود به دادگاه صالح اقدام می نماید.

ماده 28- مدیرعامل صندوق موظف است مدیران مؤسسه اعتباری، نماینده بانک مرکزی یا مدیر تصفیه را از میزان وجوه پرداخت صندوق به هر یک از سپرده گذاران مطلع سازد.

ماده 29- به منظور شفاف سازی و افزایش سطح آگاهی عمومی، هیئت مدیره صندوق می تواند گزارش عملکرد سالیانه صندوق را که متضمن اطلاعات محرمانه بانکی یا تجاری نباشد، منتشر نماید.

ماده 30- اعضای هیئت امنا، هیئت مدیره، بازرس قانونی، مدیرعامل، کارکنان صندوق و آن بخش از کارکنان بانک مرکزی و سایر اشخاصی که به هر نحو به اطلاعات صندوق دسترسی دارند، موظفند مراقبت لازم را در عدم افشای آن دسته از اطلاعات صندوق که محرمانه تلقی می شوند، نمایند.

معاون اول رییس جمهور - محمدرضا رحیمی